

ახალი სკოლა, ახალი იმედები

თითრი წყაროსა და მესტიის გუნდები ტყიბულში სასპორტო არ ჩამოვიდნენ. მესტიის რაიონის ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტი მშპ კომპლექსის მრავალჭრელთა რესპუბლიკურ ზონალურ ტურნირებს სისტემატურად თავს არიდებს, რაც იმაზე მეტყველებს, რომ ამ რაიონის კოლექტივებში მშპ კომპლექსის დანერგვა-განვითარებისთვის არ ზრუნავენ. მამნიშნოსანთა მომზადების გეგმებს როგორღა ასრულებენ?

შვილიდან ორი გუნდის ჩამოყვანის მიუხედავად, თუ განაცხადებს დაეუქრებთ, სასპორტო-ლოდ 106 ოქროს ნამკრდე ნიშნისანი შეგროვდა. ისინი ტყიბულის, წყალტუბოს, ლენტეხის, ონისა და ამბროლაურის გუნდების წევრები არიან, რომლებმაც საბოლოო გუნდურ ჩათვლაში ადგილებიც ამ თანმიმდევრობით დაიკავეს.

მართალია, მასპინძლებმა — ტყიბულის სპორტსმენებმა ჯამში 313

ლაურის რაიონის ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტის თავმჯდომარე ჯ. ბაკურაძე, როცა ოთხი დღით სწავლასა და შრომას მოწყვიტა 15 მოსწავლე და საკონსერვო ქარხნის 3 მუშა, რომელთაგან არც ერთს შეჯიბრების ფინიშამდე მისვლის უნარი არ აღმოჩნდა? ან თნის ფიზკულტურის კომიტეტის თავმჯდომარე ვ. ქორლაძე რისთვის აგზავნიდა ტყიბულში 21 აშკარად მოუმზადებელ ნიშნოსანს?

ამ ზონაში მონაწილე რაიონებში (და რესპუბლიკის ბევრ სხვა რაიონსა და ქალაქში) ჯერ კიდევ სათანადოდ არ ზრუნავენ მშპ კომპლექსის მრავალჭრელის განვითარებისთვის და მხოლოდ მშპ ნიშნოსნების მომზადების გეგმების შესრულებით მიაყოფილებიან, ექვი არ გვაპარება, ისინი ამ წარმატებებს მიწვევებით აღწევენ.

აბა რით უნდა ავხსნათ, რომ რაიონებში, სადაც ყოველწლიურად ასობით და ათასობით ნიშნოსნებს ზრდის, ერთი ათეული მრავალჭრელიც არ მყავთ, რომლებიც ზონალურ ტურნირში თავიანთი გუნდის ინტერესების დაცვას შეძლებენ?

არინა აღმაინები, რომლებიც სიძნელეებს არსდროს უშინდებიან, მუდამ სხვადასხვა გზებს და საშუალებებს ეძებენ, რათა კეთილი საქმეები აკეთონ.

სწორედ ასეთ აღმაინათა რიცხვს მიეკუთვნებიან საქართველოს ბიოლოგიური კომბინატის თანამშრომლები: კომბინატის დირექტორის ც. მენთეშაშვილის უშუალო ინიციატივითა და ხელმძღვანელობით გარდაბნის რაიონის სოფელ ტაბახმელაში აშენდა ახალი ორსართულიანი საშუალო სკოლა.

შესანიშნავი სახანავია სკოლის შენობა კეთილმოწყობილი საკლასო ოთახებით, დერეფნებით, კლუბით, სასადილოთ, აქვია თანამედროვე სტილის სპორტდარბაზი გასასდლებითა და საშაპეებით. სკოლის დირექტორს ვ. იამბაშვილს და ფიზკულტურის მასწავლებელს გ. ვარძელაშვილს სპორტული იარაღების შექმნასა და მათ დამონტაჟებაში დიდი ჯაფა დაადგათ. გულახდილად რომ ვთქვათ, არც ისე იოლია სპორტდარბაზების შექმნა, მაგრამ როცა გული გულის და საქმეს ერთგული აღმაინები ემსახურებიან, შეუძლებელი არაფერია. თამამად ვიტყვი, რომ ასეთი სპორტდარბაზი სოფლის კი არა, ქალაქის სკოლაც კი შეშურდებოდა.

სკოლაში ფიზკულტურული მუშაობის სულის ჩამდგმობა გ. ვარძელაშვილი, სწავლა დილის გამამხნეველები ვარჯიშით იწყება. სწავლების დღის რეჟიმში დანერგულია „დიდი დასვენება“, რომელიც ხელს უწყობს მოსწავლეთა ყოველმხრივ განვითარებას. ფიზიკური აღზრდის გაკვეთილები მაღალ ორგანიზებულ დონეზე ტარდება. მოსწავლეები მეცადინეობაზე ერთიანი სპორტული ფორით ცხადდებიან. ფიზკულტურულ საქმიანობაში ჩაბმულია 150 მოსწავლე. აქედან თითქმის ყველა მონაწილეობს მშპ ნორმატივების ჩაბარებაში. ჩატარდება „იმედის სტარტები“, შიდასასკოლო სპორტკაიდა. მოსწავლეები საშინაო შეჯიბრებების გათვალისწინებულ მონაწილეობენ სარიონო ასპარეზობებშიც და კარგ შედეგებსაც აღწევენ. ჩამოყალიბებულია სექციები კალათბურთში, მაგიდის ჩოგბურთში, ფრენბურთში, ჭადრაკში, ფეხბურთში, თავისუფალ და კლასიკურ ჯიუჯობაში.

საბჭოთა კავშირის დამსახურებულ მწვრთნელ გიორგი ვარძელაშვილს საკმაო გამოცდილება აქვს და უნარბუნადი ხელმძღვანელობის ჭიდაობის ჯგუფებს, იგი აღრე საქართველოს ფიზკულტურის ინსტიტუტში ჭიდაობის კათედრაზე მუშაობდა და მრავალი სახელუიანი ფალავანიც აღუზრდა. ფიზიკური აღზრდის გაკვეთილების ჩატარების პოცესში მის თვალს

არ გამოეპარება კარგი ფიზიკურ მონაცემების მქონე მოზარდი. სწორედ ამგვარად შეადგინა მან ჭიდაობის ჯგუფი და ამ საქმისთვის ძალსა და ენერჯიას არ იშურებს. იგი წერტის დროს ყოველთვის ახლის ძიებაშია, სხვადასხვა მეთოდებსა და ხერხებს იყენებს, რაც მთაყარია, ბავშვებს ჭიდაობა შეუყვარა და ისინიც გატაცებით შეუცადინებენ.

სკოლაში გახსნილია გამაჯანსაღებელი ჯგუფი, რომელშიც გეორთიანებული არიან სკოლის ჰედაგოგები და საქართველოს ბიოლოგიური კომბინატის თანამშრომლები. მეცადინეობას საზოგადოებრივ საწყისებზე ხელმძღვანელობს სპორტის ოსტატი ტახვარკაში, კომბინატის ვეტეკიმი ვ. აბრამიანი.

საქართველოს ბიოლოგიური კომბინატის ხელმძღვანელების საქმიანობა მართო ამით არ ამოიწურება, ახლო მომავალში მათ გააღწევეტილი აქვთ სკოლასთან ახლოს ააშენონ სტადიონი და საკურო აუზი.

პ. სალუქვაძე.

სურათებზე: ვიდრე წარიღარიკებოდეს, დილის გამამხნეველი ვარჯიში ყველასათვის აუცილებელია; ფიზკულტურის გაკვეთილებზე; დიდი დასვენების ახალი ხეული მომენტები (ქვევით).

ავტორის ფოტოები.

საპარტიველოს ზონალურ პირველობაზე

ისევე დაბალი შედეგები

ქულა მოაგროვეს (სხვადასხვა საფეხურის ნიშნოსანთა ასპარეზობაში 4 გამარჯვება და 1 მეორე ადგილი მოიპოვეს), მაგრამ დანა მესტბათა ქალაქის კომკავშირული და ფიზკულტურული ორგანიზაციების კომპლექსის ნიშნოსნების ხარისხობრივი მომზადებისთვის ზრუნვის დაბალ დონეზე არ მეტყველებს ის ფაქტი, რომ გუნდის 20 წევრიდან (22-ის ნაცვლად 20-წევრიანი გუნდი გამოვიდნენ) ახუთმეტკმა „ნული“ მიიღო? მამ როგორღა მიხვდნენ გუნდში ო. კალიხანიოვი (I საფეხური), ვ. კასოლოვი და ტ. ოსიპოვა (II საფეხური), მ. სოხაძე, ქ. ვაბრიძე (ორივე — III საფეხური), ა. გვიშინი (IV საფეხურის პირველი ასაკობრივი ჯგუფი) და ნ. ვერსელიოვი (IV საფეხურის მეორე ასაკობრივი ჯგუფი) და სხვები, რომლებიც თანდათან გამოითიშნენ ტურნირის? როგორი ოქროს სამკერდე ნიშნოსნები არიან, თუ მათთვის ასეთ დიდ შეჯიბრებაში ქულების მიწინააღმდეგობა ვერ შეძლებს?

ტყიბულის ბაზზე გამართულ ტურნირში მონაწილეობდა არც ერთი სპორტსმენი არ აღმოჩნდა, რომელიც თუნდაც ერთ რომელიმე სახეობაში ქულათა მაქსიმუმს (45) დაამსახურებდა, ის კი არა, საუკეთესო მაჩვენებელი 20 ქულას არ გამოარბია. ორი ასეთი შეფასება მიიღო ტყიბულელმა ე. ვაბზინამ (III საფეხური, ტურვაში — 1.32,4 და სროლაში — 100-დან 82) და საბოლოოდ 93 ქულით გამარჯვება მოიპოვა. სამწუხაროდ, აქ მეორე პრიზიორი არ გამოვლენილა.

კიდევ ერთი ფაქტი. II და IV საფეხურის მეორე ასაკობრივ ჯგუფში მოასპარეზე 35 სპორტსმენს შორის ეკრავინ შეძლო ტურნირის დამთავრება. მაშასადამე, 14-15 წლის გოგო-ბიჭებსა და 29-39 წლის მოზრდილებთან მუშაობის დონე ყველგან ნულამდეა დასული.

ზონალურ შეჯიბრებებში გამარჯვებულმა გუნდებმა და სპორტსმენებმა მონაწილეობა უნდა მიიღონ „კომსოპოლსკაია პრავდის“ პრიზიორებში გამართულ მშპ კომპლექსის მრავალჭრელთა რესპუბლიკურ ფინალურ ტურნირში, რომელიც მალე ქიათურაში ჩატარდება. იქნებ იმ სტარტებისთვის მარც შეძლონ უკეთ მომზადება ზონის ჩემპიონებმა, ტყიბულელებმა ეკრავინმა (გოგონების I საფეხური, 60 ქულა), თ. სარაძემ (ბიჭების III საფეხური, 73 ქულა), ვ. ალექსანდროვამ (IV საფეხურის პირველი ასაკობრივი ჯგუფი, 46 ქულა), ლენტეხელმა რ. მუსელოვამ (ვაეების IV საფეხურის პირველი ასაკობრივი ჯგუფი, 61 ქულა), ნ. ონიანმა (V საფეხური, 59 ქულა) და წყალტუბოელმა ქ. ქობალიამ (ბიჭების I საფეხური, 48 ქულა).

როგორც აღვნიშნეთ V საფეხურის ნიშნოსანთა ტურნირში გამარჯვება ონიანს დარჩა. ეს იმან განაპირობა, რომ საქართველოს ნაკრების წევრი, ტყიბულელი ვ. მოწინაძე, რომელსაც უკვე 71 ქულა ჰქონდა მოგროვებული, რატიმდოც კროსის დისტანციაზე არ გამოცხადდა. რა თქმა უნდა, თვითონ პირველობა დაპყარა, გუნდს კი 80 ქულა მიანიც დააკლო.

გვიქრობთ, ამბროლაურის, ონის, ლენტეხის, წყალტუბოს, ტყიბულის კომკავშირული და ფიზკულტურული ორგანიზაციები იმსჯელებენ მშპ კომპლექსის პროპაგანდისა და დანერგვა-განვითარების საქმეში უმცარი მუშაობის შესახებ.

ბ. გვირიანი.

კუსთავში, სპორტულზე „ფოლადის“ დარბაზში გაიმართა სპორტსაზოგადოება „განთიადის“ ცენტრალური საბჭოს სპარტაკიადის პროგრამით გათვალისწინებული ასპარეზობა ხელბურთში.

ქალთა შორის პირველ ქვეჯგუფში ძლიერად ჩატარა შეხვედრები მეტალურგიული მრეწველობის მუშაკთა პროფკავშირის გუნდმა, რომელიც ძირითადად მასპინძლებით იყო დაკომლექტებული. საინტერესოა, რომ მეტალურგებმა თითქმის ყველა შეხვედრა დიდი ანგარიშით მოიგეს. მეორე ქვეჯგუფში უძლიერესი იყო სპორტკლუბი „უშბის“ (50 წლისთვის სახელობის გაერთიანება) გუნდი, დამატულად წარმართა ფინალურ

არ მატში „უშბისა“ და „მეტალურგის“ გუნდებს შორის, რომელიც „უშბის“ (მწვრთნელი ვ. არაქელი) გამარჯვებით დამთავრდა მინიმალური სხვაობით — 15:14 (9:10). მომდევნო, მესამე ადგილი წილად ხვდა მსუბუქი და საფეიქრო მრეწველობის პროფკავშირის გუნდს.

ვეთა შორის პირველ ქვეჯგუფში რუსთაველმა მეტალურგებმა ხუთი შეხვედრა ჩატარეს და ყველა მოიგეს, ხოლო მეორე ქვეჯგუფში სპორტკლუბი „უშბის“ ოთხი შეხვედრიდან სამი მოიგო და ერთი ფრედ დამთავრა.

პირველი ადგილისთვის კალა

„მეტალურგისა“ და „უშბის“ ხელბურთელები დადგნენ ერთმანეთის პირისპირა. თავიდან „უშბის“ ხელბურთელები დაწინაურდნენ და ტაიმიც თავიანთ სასარგებლოდ (13:11) დაამთავრეს, მაგრამ შეხვედრის შემდეგ მდგომარეობა შეიცვალა მასპინძელთა (მწვრთნელი თ. ხარაძე) სასარგებლოდ და ანგარიშით 28:25 გამარჯვება მათ დარჩათ. მესამე ადგილზეა მსუბუქი და საფეიქრო მრეწველობის პროფკავშირის გუნდი.

რ. ვაბრიძე.
(ჩვენი კორ.)

იგარჯვენს მებალურებება

„განთიადის“ რისპუბლიკური...

600-დან 596 ქულა მოაგროვა. მომდევნო ადგილზე გავიდნენ ლებიაშვილი (591 ქულა) და ტ. რომელაშვილი (586) სამივე სპორტსმენი მანქანაშენებლების გუნდის ღირსებას იცავდა.

მეორეკალიბრიაჩი პისტოლეტის სილუეტებზე სროლა მოიგო მითო მათ თანაგუნდელმა ა. პროსტრომე — 580, მან მანქანაშენის 4 ქულით აჯობა. სეანიძე მესამე ადგილს დასჯერდა — 575. მეოთხე ვარჯიში გახლდათ მეორეკალიბრიაჩი შაიშანის სტანდარტზე სროლა (3X20). აქ უძლიერესი იყო როს ნელაშვილი — 540.

რ. ვანდიაშვილი.

ქარხნის სასროლეთზე

კომკავშირის 60 წლისთავისადმი მიძღვნილი „განთიადის“ ცენტრალური საბჭოს სპარტაკიადის პროგრამით გამართული შეჯიბრება ტყეის სროლაში კიროვის სახელობის ჩარხსაშენი ქარხნის სპორტკლუბი „გამარჯვების“ ტირში ჩატარდა. ცეცხლის ხაზზე გამოსული 10 კოლექტივის წარმომადგენლები ერთმანეთს ეგებრებოდნენ მეორეკალიბრიაჩი შაიშანისა და პისტოლეტის სროლაში.

საერთო გუნდურ ჩათვლაში იმარჯვე მანქანათმშენებლობის მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის წარმომადგენლები

ბმა, რომლებმაც 160 ქულა მოაგროვეს და 65 ქულით აჯობეს თბილისის დიმიტროვის სახელობის საავიაციო ქარხნის სპორტკლუბი „განთიადის“ კოლექტივის მესამე ადგილი ეკრა სპორტკლუბი „უშბის“ — 60 ქულა.

მეორეკალიბრიაჩი პისტოლეტით პირად შეჯიბრებაში პირველი და მეორე ადგილები მოიპოვეს ო. სეანიძემ და კ. კოსმინიშმა (ორივე — მანქანათმშენებლობის მუშაკთა კავშირი). განთიადელი პ. მანქანათმშენებლობის ადგილზე დარჩა, მეორეკალიბრიაჩი შაიშანისა და პისტოლეტის სროლაში ანსარეზობაში ლ. ტებნაურმა

ქარხნის სასროლეთზე

ბმა, რომლებმაც 160 ქულა მოაგროვეს და 65 ქულით აჯობეს თბილისის დიმიტროვის სახელობის საავიაციო ქარხნის სპორტკლუბი „განთიადის“ კოლექტივის მესამე ადგილი ეკრა სპორტკლუბი „უშბის“ — 60 ქულა.

მეორეკალიბრიაჩი პისტოლეტით პირად შეჯიბრებაში პირველი და მეორე ადგილები მოიპოვეს ო. სეანიძემ და კ. კოსმინიშმა (ორივე — მანქანათმშენებლობის მუშაკთა კავშირი). განთიადელი პ. მანქანათმშენებლობის ადგილზე დარჩა, მეორეკალიბრიაჩი შაიშანისა და პისტოლეტის სროლაში ანსარეზობაში ლ. ტებნაურმა

ბმა, რომლებმაც 160 ქულა მოაგროვეს და 65 ქულით აჯობეს თბილისის დიმიტროვის სახელობის საავიაციო ქარხნის სპორტკლუბი „განთიადის“ კოლექტივის მესამე ადგილი ეკრა სპორტკლუბი „უშბის“ — 60 ქულა.

მეორეკალიბრიაჩი პისტოლეტით პირად შეჯიბრებაში პირველი და მეორე ადგილები მოიპოვეს ო. სეანიძემ და კ. კოსმინიშმა (ორივე — მანქანათმშენებლობის მუშაკთა კავშირი). განთიადელი პ. მანქანათმშენებლობის ადგილზე დარჩა, მეორეკალიბრიაჩი შაიშანისა და პისტოლეტის სროლაში ანსარეზობაში ლ. ტებნაურმა

ბმა, რომლებმაც 160 ქულა მოაგროვეს და 65 ქულით აჯობეს თბილისის დიმიტროვის სახელობის საავიაციო ქარხნის სპორტკლუბი „განთიადის“ კოლექტივის მესამე ადგილი ეკრა სპორტკლუბი „უშბის“ — 60 ქულა.

მეორეკალიბრიაჩი პისტოლეტით პირად შეჯიბრებაში პირველი და მეორე ადგილები მოიპოვეს ო. სეანიძემ და კ. კოსმინიშმა (ორივე — მანქანათმშენებლობის მუშაკთა კავშირი). განთიადელი პ. მანქანათმშენებლობის ადგილზე დარჩა, მეორეკალიბრიაჩი შაიშანისა და პისტოლეტის სროლაში ანსარეზობაში ლ. ტებნაურმა

შახშურთი

შახშურთი

შახშურთი

სტატისტიკოსის გლოკნოტში

შოგვაპას სსრ კავშირის საფეხურით ჩემპიონატის განვლილი ტურის სტატისტიკური მონაცემები.
"პირადი" — "ტორაძე"
2:2. ტორაძე-გულბერიძე წინ იყვნენ ანგარიშით 2:0 (ვანოშვილი, პეტრეიძე), ალმათელმა გულბერიძემ კი თორივე გოლი გაიტყობა.

"სანთარია" — "სანთარია" 3:0. 2 ბურთი გაიტანა ისაკიანი, 1 — მკვირვაძე.

დუბლიორთა შეხვედრა არ შემდგარა.

"პარაბი" — "დნარი" 1:0. მატჩის ბედი გადაწყვიტა "დნარი" კარში 55-ე წუთზე დანიშნულმა პენალტმა. დარტყმა ზუსტად შეასრულა ბონდარენკომ.

დუბლიორები — 2:1. "სანთარია" — "ნოზი" 3:1. გამარჯვებულთაგან ბურთები გაიტანეს სოლოვოვიჩი, საფონოვი და ლატიშვილი. სპაპუხო გოლის ექვსი იყო ტ. აბახოვი. აღსანიშნავია, რომ სანამ ანგარიში ვიხსნებოდა, "სანთარია" კარში დანიშნა პენალტი, მაგრამ რანდონიკოძემ მთავრად ბურთი.

გაფრთხილებულია ბაქოელი იბრაჰიმოვი.

დუბლიორები — 2:0. "სანთარია" — "სანთარია" 1:0. არმიელთა კარში ბურთი გაიტანა გაბულოვი.

დუბლიორები — 0:3. "დნარი" (კივი) — "ნარნოგორაძე" 0:0.

გაფრთხილებულია ლოზინსკი.

დუბლიორები — 1:0. "ლოკომოტივი" — "დნარი" (მოსკოვი) 0:1. გოლი გაიტანა კოლესოვა.

დუბლიორები — 0:2.

მეორე ლიგა

25 სექტემბერს შედგა 11 ლიგის IV ზონის ფეხბურთელთა გუნდების სავაშრო გათამაშების 2

ქაღალაქი

თამაშის განახლებისას...

შოგვაპას ბიკინთაში ქალთა მსოფლიო პირველობაზე ნ. ვაგინიანი-შვილი — მ. ჩიბურდანიძის მატჩში გაიმართა გადადებული მეთორმეტე და მეცამეტე პარტიების დამთავრება. როგორც ვიწრობო-დით, მეთორმეტე პარტია ყაბიით დასრულდა, მეცამეტე ჩიბურდანიძემ მოიგო.

გათავაზობთ ამ პარტიების დამთავრების ჩანაწერებს.

მეთორმეტე პარტია ასეთ პოზიციებში იყო გადადებული:

თეთრები (გაფრინდაშვილი): მფ2, ლ6, კ6, 33, ა2, ბ3, გ4, ხ5.

შავები (ჩიბურდანიძე): მფ7, ლ5, კ2, 33, ბ4, ც5.

თამაშის განახლებისას პარტია ასე გაგრძელდა:

30... მფ7 (ჩაწერილი სვლა) 31. ლ6 ლდ8 32. კ18 ლდ6 33. ლ7+ ლდ7 34. ლ6 ლდ6 35. ლ7+ მფ8 36. გ5 ლდ4 37. გ6 კ1 38. მფ1 ლ:წ+ 39. მფ:1 ლე8+ 100. მფ1 ლდ3+ 101. მფ:1 ლე8+ ყაბი.

მეცამეტე პარტია შეწყვეტილი იყო ამ პოზიციებში:

თეთრები (ჩიბურდანიძე): მფ2, კ8, 33, ა4, ბ3, 13, 14, ხ3.

შავები (გაფრინდაშვილი): მფ8, ბ7, კ8, 33, ა5, 17, გ6, ხ7.

შეტოქეებმა თამაში ასე განაგრძეს:

42... ე:ან (ჩაწერილი სვლა) კდ4 43. მფ8 მფ8 44. ე:ა7 კდ5 45. ე:დ7 კ:ხ8 46. ე:დ6 კ:ა4 47. 15 მფ7 48. 16+ მფ6 49. მფ4 გ5+ 50. მფ6 მფ5 51. ე:დ6 კ:ე2 52. ე:ფ8 კ:ხ8 53. ე:ფ8 ხ6 54. მფ6 მფ6 55. მფ7 ხ5 56. ე:ფ8+ მფ5 57. ე:გ7 მფ4 58. ე:17 მფ:3 59. ე:ფ7 ხ4 60. ე:გ7 მფ8 61. ე:ფ8 მფ:3 62. მფ6 მფ2 63. მფ5 ხ8 64. მფ4 კ:17 65. მფ:3 კ:ე4 66. მფ2 კ:ე6 67. ე:გ7 მფ:1 68. ე:ფ7 შავები დაწინდეს.

გუშინ მატჩებებს მეთოთხმეტე პარტია უნდა გაეთამაშათ, მაგრამ

გათამაშების ცხრილი

Table with 4 columns: Name, Points, Goals, etc. for the first tournament.

პირველი ლიგა

გათამაშების ცხრილი

Table with 4 columns: Name, Points, Goals, etc. for the first league.

მატჩი: "ყარაბაი" (სტეფანაკერტი) — "პროგრესი" (კოროჯბადი) 4:1, "ტორპედო" (ტოლიატი) — "არაზი" (ნახიჩევანი) 4:1.

ბავშვთა

დაზამბა დაჩქარას

როგორც ვიწრობოდით, გუშინ-წინ ბავშვთა ვეფთა მსოფლიო პირველობაზე ა. კარაპოვ — ვ. კორჩინოს მატჩში XXVI პარტია ყაბიით დამთავრდა.

ახლა გაეცანით ამ პარტიას:

აარკოვი — კორნოვი

ინგლისური დასაწყისი

1. c4 e5 2. d3 d5 3. g3 f5 4. jg2 d6 5. d3 მფ6 6. e3 კ:ე7 7. გე2 0-0 8. 0-0 ლე8 9. f4 კდ8 10. ა3 ეხ8 11. ბ4 კ:ე1 12. მფ5 ხ5 13. კ:ბ2 ბ:ც14. დ:ე4 15. ლ:ფ6+ კ:ფ6 16. კ:ფ6 ე:ფ6 17. ე:ც1 ა5 18. ხ5 მფ8 19. ე:ფ2 მფ7 20. კ:1 21. მფ3 კ:ფ2 22. მფ5 კ:დ5 23. ც:დ მფ3 24. კ:დ8 ე:დ 25. ლ:მ:დ ლ:ბ5 26. ლ:ბ5 ე:ბ5 27. ე:ც7 ე:ფ7 ყაბი.

კარაპოვმა მატჩში მეორედ აიჩიხა ინგლისური დასაწყისი. პრეტენდენტმა თავისი ფიგურები პოლანდური დაცვის ქარგის მიხედვით განლაგა. იგი მეფის ფრთაზე იტარებდა ფიგურებს, მაგრამ მსოფლიო ჩემპიონმა დროულად (მე-9 სვლა) მიიღო ზომები მის დასაშუქებლად. ბრძოლამ ცენტრში გადაინაცვლა. პრეტენდენტის მე-12 სვლას მრავალი გაცვლა მოჰყვა. მეორე პრეტენდენტმა შეძლო გაცვლა თავისი შემტევი ფიგურები და პარტია თხზი ეტლის დაბოლოებაში გადავიდა. ამ ენდშპალში თამაშის გართულების შანსი აღარ იყო და მეტოქენი დაზარდეს.

შეგახსენებთ, რომ კვლავ ლიდერობს ა. კარაპოვი — 4:2 (20 ყაბი).

დღეს, 28 სექტემბერს უნდა გათამაშდეს XXVII პარტია.

მართი

უსაფუძვლო ბრალდების შემსახმ

არგენტინა და პერუ. უფრო სწორად არგენტინა თუ პერუ? თორი მაგურის სიტყვა, რომელთა უკან იმალება XI ჩემპიონატის ერთ-ერთი გამოცხა.

არგენტინა და პერუ. კეშპარიტმა რომ დაღვინებ, ეს თორი საფეხურით ცნება არა მარტო უნდა შევადაროთ ერთმანეთს, არამედ დავუბრუნოთ ერთმანეთს კიდევ, ვინაიდან არაფერს, თვით ფინალსაც კი არ ჰქონდა ისეთი ურცელი და ამომწურავი პოეზია, როგორც ამ გუნდების შეხვედრას.

მაგრამ იმისთვის, რომ უფრო უკეთ გავიგოთ გამარჯვებული "სკაინდალს" არსი, უფრო ღრმად და ობიექტურად შევფასოთ მატჩის შემდეგ ატენილი აფორთხილებები, კარგი იქნება, თუ, ვერ ერთ, თვალს გადავავლებთ გუნდებს სატურნირო მდგომარეობას ფინალის წინ და მეორედ, ვავისებებთ იმ მწელ და წინააღმდეგობებით აღსავსე გზას, რომლის გავლაც მოუხდა არგენტინაში ჩახვლამდე პერუს ნაკრების უფროს, მწვრთნელს პარკოს კალდერონს.

მაშ ასე, 21 ივნისამდე რიგგან 6 გუნდი ვერ კიდევ ისარჩუნებდა მედლებისთვის ბრძოლის შანსებს. 6 გუნდი რიგგან ეს არც ისე ცოტაა ასეთი რანგის ტურნირისთვის. არ ჰქონდათ პერსპექტივა მხოლოდ ავსტრალიასა და პერუს, მაგრამ ავსტრალიებმა, მოულოდნელად, 2 ინტენსიური წვრთნა ჩაატარეს კორდობაში სრული დატვირთვით და განაცხადეს, რომ მხოლოდ არიან შეუბრძობლად ყოფილ ჩემპიონს.

საიდან ასეთი სიმტკიცე? ან რას მოუტანდა ავსტრალიას ეს მატჩი წარმატების შემთხვევაში? ობიექტურად — არაფერს, მგედელობაში თუ არ მივიღებთ იმას, რასაც მორალური კმაყოფილება ჰქვია. მაგრამ ვინა ეს ცოტაა? მწვრთნელმა ჰ. სენეკოვიჩმა თავისი პოზიცია უზარალოდ განმარტა: "პრესტიჟის ჩვენთვის მედლებზე ნაკლები მნიშვნელობა არა აქვს". კარგი სიტყვებია. ავსტრალიას რაღაც კონკრეტული მიზანი გაუჩნდა ფინიშზე.

კალდერონი? ჩემპიონატის წინ პერუს ნაკრებმა ბრძოლით საოცროდო მატჩი წააგო. მწვრთნელი კინაღამ გადაყვა ამას. ფეხბურთის ეროვნულ ფედერაციის შექმნილი სავაშრო "ზომების მძლეობა ამ წარუმატებლობათა გასამართლებლად, მაგრამ თავი შეიკავა. ფედერაციის სფეროდა კალდერონისა და, რომ საზოგადოებრივი აზრი როგორმე მინიჭე დაეშუშინებინა, ხანგრძლივი მოლაპარაკება წამოიწყო ბრაზილიის ეროვნულ ნაკრების ყოფილ მწვრთნელთან ბრანდაოსთან, რომელიც იმხანად დაკავებული არ იყო. ბრანდაოს თავისი მოთხოვნები წამოაყვანა, ფედერაციამ — თავისი და მოლაპარაკება ჩიხში მოექცა. ამასობაში ჩემპიონატზე დაწყებული ბრანდაოს არსებობა ყველა გადავიწყდა.

კალდერონმა დრო მოიგო.

მეორე კი... მსოფლიოს ჩემპიონატის მსოფლიო პირველი ცნობა ლიმაში ყუმიბარასავით გასცდა: პერუმ დაამარცხა შოტლანდია. ეს მართლაც სასწაული იყო, დაუკრებელი ამბავი. 4 დღის შემდეგ კიდევ ერთი სასწაული, ენოი აუფრელი სიხარული — ფრე წინა ჩემპიონატის ფინალისტთან — პოლანდიასთან და ბოლოს, გამარჯვება ირანთან. პერუმ პირველი ადგილი დაიკავა ჯგუფში, თანაც გაუსწრო ვიცი-ჩემპიონს. კალდერონის აქციები ერთი-ორად გაიზარდა, იგი ეროვნული გმირი გახდა პერუმში.

მაგრამ ლათინური ამერიკის ქვეყნებში არაფერია ისეთი მიცდური და სახიფათო, როგორც ფეხბურთის მწვრთნელის დამსახურებათა ნაადრევი აღიარება. კალდერონმა ეს ყველაფერი იცოდა, მაგრამ რა უნდა ეთქვა ასლა, როცა პირველი წარმატებით გაბრუნებულ გულშემტკიცებებს ახალი ილუზიები გაუჩნდათ?

ერთი მატჩის მოგება ნახევარ-ფინალში უსათუოდ დააჯილდოება მათს პატივმოყვარულ გეგმებს. ერთი გამარჯვება, მაგრამ ვისთან — ფიქრობდა კალდერონი. ბრაზილიისთან შეუძლებელია ეს გუნდი თვითონ იბრძვის, და არც თუ უსაფუძვლოდ, ფინალში გასვლისთვის. არგენტინასთან? ისეც გამო-

რიცხულია დარჩა მხოლოდ პოლონეთი, მაგრამ პოლონეთსაც ხომ აქვს მედლების მოპოვების შანსი? ყოველი ახალი ტურის შემდეგ ჩემპიონატი ამოუხსნელ რებუსს ემსგავსება, სადაც ყველას უკვლავის შანსი ჰქონდა, მაგრამ ხელში არაფერი იჭირა. როგორ შეცდნენ ისინი, ვინც ჩემპიონატს ექვის თვალთ უყურებდა: აქათ დააბნელობა არ არის, უფრო უნდა მიმდინარეობს მატჩები, ბრძოლის შინაგანი დრამატურული მდორედ და სწორბაზობილად ვითარდება. რიგგან 6 გუნდი მედლებისთვის ბრძოლას განაგრძობს, აქაც სწორბაზობობაზე ლაპარაკობენ...

კალდერონმა, როგორც მისალი-ნელი იყო, პირველი მატჩი ბრაზილიასთან წააგო. დამარცხდა იგი პოლონეთთანაც, თუმცა აქ იგი ახლოს იყო მიზანთან. დარჩა კიდევ ერთი შეხვედრა, ერთი პარტია მივლი. არგენტინასთან გამარჯვება რეალურს არაფერს მისცემდა პერუს, მაგრამ გუნდისთვისაც და მისი მწვრთნელისთვისაც ასეთი შედეგი ხსნა უნდა ყოფილიყო.

...21 ივნისი ნახევარფინალების ბოლო დღეა. დღეს ბევრი რამ განაცხადებს, ბევრი სატურნირო გამოცხა თავის ერთადერთ პასუხს მივიღო. ვიღაცა უსათუოდ გვაგონა ლეონი, ვიღაცა უსათუოდ ითამაშებს ბრინჯაოს მედლისთვის, ვიღაცა კი დროზე ადრე გაუშვება გზას შინსკენ. ჩემპიონატის დე-

რამ საქმეც სწორედ ისაა, რომ ამ მოხვედრის ლათინურების მიღმა ღრმა შინაგანი ძალა იმალება.

50-ე წუთზე ბრანდტმა გამოაწვრო თავისი შეცდომა — შორიდან უძლიერესი დარტყმით გაათანბრა ანგარიში. მართალია, ამ მომენტისთვის ბრძოლის ბედი უკვე გადაწყვეტილი იყო. პოლანდიას ფრეც ხელს აძლევდა, მაგრამ მას არ შეეძლო ნაკლები წინააღმდეგობის გზით ევლო. იგი, როგორც წესი, პირველიდან ბოლო წუთამდე ჩაფლულია თამაშში და ბრძოლას თავს ანებებს მხოლოდ მაშინ, როცა მატჩის ღმერთი ამოიწურება. პანმა ლოგიკური წერტილი დაუსვა ვიცი-ჩემპიონის უპირატესობას, რომელიც პირველი ტაიმის მიხედვით ერთობ საუკეთესო გვეჩვენა.

ეს მართლაც უმძიმესი წუთები იყო იტალიისთვის. გუნდს, რომელსაც ორი კვირის მანძილზე ასე დასაჯერებლად მივიყვარებთ გზას უმაღლესი მიზნისკენ, ასლა ავსტრალიელთა გამარჯვება გაუხდა სანატრიო კორდობაში. მაგრამ წარმოიდგინეთ, ხსნა სწორედ აქიდან მოვიდა.

მსოფლიო ჩემპიონი რიდაც ფიტალიურად იყო განწირული, თუმცა ანგარიში სწორედ მან გახსნა. მეორე ტაიმში დაიწყო იმით, რომ ფრთხილად, ღიბ ფრთხილად და არა რომელიმე ავსტრალიელს, გაათანბრა ანგარიში (იი კიდევ ერთი ანალოგია არიი მამის, როცა ყველა სხვა თამაშში უკვე დამთავრებული იქნებოდა? ეს ხომ გარკვეულ უპირატესობას მისცემს ტურნირის მასპინძელს? მართალია, მისცემს, მაგრამ ვინა ასე არ იყო მედლებზე ჩემპიონატის მასპინძელს, დუფერელი კანონის თანახმად, ეს უფლებდა ყოველივეს ჰქონდა, თქვენ წამოიღობიეთ მაშინაც კი, როცა მსოფლიო ჩემპიონატი ბრაზილიაში ჩატარდა. კრიმინალი აქ, რა თქმა უნდა, არ არის, მით უმეტეს, რომ ტურნირის განრიგე რამდენიმე თვის წინ დამტკიცდა. ვის შეეძლო გამოეთვალა მაშინ, რომ 21 ივნისის ბოლო შეხვედრა ასეთი მნიშვნელობის იქნებოდა?

13 საათსა და 45 წუთზე არგენტინის დროით დაიწყო 2 რინციო-ული მატჩი. ერთი — "რივერ პლეიტე" პოლანდიასა და იტალიას შორის, ერთი — კორდობაში, ვგერისა და ავსტრალიის მონაწილეობით. და აი პირველი დამთხვევა: იქაც და აქაც გოლი მე-19 წუთზე გავიდა. "რივერ პლეიტე" ბურთი საკუთარ კარში ჩაჭრა პოლანდიელმა ბრანდტმა, კორდობაში კი რუმინეგემ გაიყვანა წინ მსოფლიო ჩემპიონი. მაგრამ ეს დამთხვევა ამბევ დროს სხვა უფრო ტრაგიკული ანალოგის მიხედვით განაღდა. "რივერ პლეიტე", ისევე როგორც კორდობაში, დამარცხდა ის: გუნდი, რომელმაც პირველმა

შეარხია მეტოქის კარში, ბაილი იტალიელებმა ამაყად დაჩვენეს ვიცი-ჩემპიონი პირველი ტაიმში. თანაც პანამ უკვე შეეძლო შეცდომა გაეშენებინა, რადგან პერუსთან შეხვედრაში მისი ნივთები "დაიკარგა" თავისი გუნდისთვის ისე, რომ როსის უფლებდროს იგი შეეძლო პაპელი გვიან მიხვდებოდა შეცდომას და მხოლოდ შეხვედრის შემდეგ მოახერხა ძალების გადაჯგუფება.

მაგრამ ასლა უკვე საინსტო შეცდომა მისდის ბურთოტს. ამ შეცდომის შედეგად იტალიელები კარგად კონტროლის მინდერის შეუგულში და მთლიანად უთმოხენ სიერციეს მეტოქეს, რომელიც მშვიდად იწყებს სასასუხო შეტევების ორგანიზაციას. მატჩის შემდეგ ბურთოტი იტყვის: კალუნი მხოლოდ იმდრო შევივალე, რომ დასვენების საშუალება მიმეცა მისთვისო. საინტერესოა, რიდასთვის ასევე უნდა ბეარხოტი კალუნი, თუ ამ შეხვედრას დაამობდა?

პოლანდიამ ერთბაშად მხოლოდ სიერციე, მოიგო დრო და მასთან ერთად მოქმედების თავისუფლებაც, ასეთ პირობებში პოლანდია სამიზნო თავისი რეინსებუტები წმინდაყოფით და საბრძოლო თვისებებით. გარეგნულად ამ გუნდის თამაშს თითქმის არც აქვს ვეფტიკი, ვინაიდან მისი ყოველი ნაბიჯი, ყოველი გადაწყვეტილება უთრესად მარტივია და რაციონალური. მაგ-

რამ საქმეც სწორედ ისაა, რომ ამ მოხვედრის ლათინურების მიღმა ღრმა შინაგანი ძალა იმალება.

50-ე წუთზე ბრანდტმა გამოაწვრო თავისი შეცდომა — შორიდან უძლიერესი დარტყმით გაათანბრა ანგარიში. მართალია, ამ მომენტისთვის ბრძოლის ბედი უკვე გადაწყვეტილი იყო. პოლანდიას ფრეც ხელს აძლევდა, მაგრამ მას არ შეეძლო ნაკლები წინააღმდეგობის გზით ევლო. იგი, როგორც წესი, პირველიდან ბოლო წუთამდე ჩაფლულია თამაშში და ბრძოლას თავს ანებებს მხოლოდ მაშინ, როცა მატჩის ღმერთი ამოიწურება. პანმა ლოგიკური წერტილი დაუსვა ვიცი-ჩემპიონის უპირატესობას, რომელიც პირველი ტაიმის მიხედვით ერთობ საუკეთესო გვეჩვენა.

ეს მართლაც უმძიმესი წუთები იყო იტალიისთვის. გუნდს, რომელსაც ორი კვირის მანძილზე ასე დასაჯერებლად მივიყვარებთ გზას უმაღლესი მიზნისკენ, ასლა ავსტრალიელთა გამარჯვება გაუხდა სანატრიო კორდობაში. მაგრამ წარმოიდგინეთ, ხსნა სწორედ აქიდან მოვიდა.

მსოფლიო ჩემპიონი რიდაც ფიტალიურად იყო განწირული, თუმცა ანგარიში სწორედ მან გახსნა. მეორე ტაიმში დაიწყო იმით, რომ ფრთხილად, ღიბ ფრთხილად და არა რომელიმე ავსტრალიელს, გაათანბრა ანგარიში (იი კიდევ ერთი ანალოგია არიი მამის, როცა ყველა სხვა თამაშში უკვე დამთავრებული იქნებოდა? ეს ხომ გარკვეულ უპირატესობას მისცემს ტურნირის მასპინძელს? მართალია, მისცემს, მაგრამ ვინა ასე არ იყო მედლებზე ჩემპიონატის მასპინძელს, დუფერელი კანონის თანახმად, ეს უფლებდა ყოველივეს ჰქონდა, თქვენ წამოიღობიეთ მაშინაც კი, როცა მსოფლიო ჩემპიონატი ბრაზილიაში ჩატარდა. კრიმინალი აქ, რა თქმა უნდა, არ არის, მით უმეტეს, რომ ტურნირის განრიგე რამდენიმე თვის წინ დამტკიცდა. ვის შეეძლო გამოეთვალა მაშინ, რომ 21 ივნისის ბოლო შეხვედრა ასეთი მნიშვნელობის იქნებოდა?

13 საათსა და 45 წუთზე არგენტინის დროით დაიწყო 2 რინციო-ული მატჩი. ერთი — "რივერ პლეიტე" პოლანდიასა და იტალიას შორის, ერთი — კორდობაში, ვგერისა და ავსტრალიის მონაწილეობით. და აი პირველი დამთხვევა: იქაც და აქაც გოლი მე-19 წუთზე გავიდა. "რივერ პლეიტე" ბურთი საკუთარ კარში ჩაჭრა პოლანდიელმა ბრანდტმა, კორდობაში კი რუმინეგემ გაიყვანა წინ მსოფლიო ჩემპიონი. მაგრამ ეს დამთხვევა ამბევ დროს სხვა უფრო ტრაგიკული ანალოგის მიხედვით განაღდა. "რივერ პლეიტე", ისევე როგორც კორდობაში, დამარცხდა ის: გუნდი, რომელმაც პირველმა

რამ საქმეც სწორედ ისაა, რომ ამ მოხვედრის ლათინურების მიღმა ღრმა შინაგანი ძალა იმალება.

50-ე წუთზე ბრანდტმა გამოაწვრო თავისი შეცდომა — შორიდან უძლიერესი დარტყმით გაათანბრა ანგარიში. მართალია, ამ მომენტისთვის ბრძოლის ბედი უკვე გადაწყვეტილი იყო. პოლანდიას ფრეც ხელს აძლევდა, მაგრამ მას არ შეეძლო ნაკლები წინააღმდეგობის გზით ევლო. იგი, როგორც წესი, პირველიდან ბოლო წუთამდე ჩაფლულია თამაშში და ბრძოლას თავს ანებებს მხოლოდ მაშინ, როცა მატჩის ღმერთი ამოიწურება. პანმა ლოგიკური წერტილი დაუსვა ვიცი-ჩემპიონის უპირატესობას, რომელიც პირველი ტაიმის მიხედვით ერთობ საუკეთესო გვეჩვენა.

ეს მართლაც უმძიმესი წუთები იყო იტალიისთვის. გუნდს, რომელსაც ორი კვირის მანძილზე ასე დასაჯერებლად მივიყვარებთ გზას უმაღლესი მიზნისკენ, ასლა ავსტრალიელთა გამარჯვება გაუხდა სანატრიო კორდობაში. მაგრამ წარმოიდგინეთ, ხსნა სწორედ აქიდან მოვიდა.

მსოფლიო ჩემპიონი რიდაც ფიტალიურად იყო განწირული, თუმცა ანგარიში სწორედ მან გახსნა. მეორე ტაიმში დაიწყო იმით, რომ ფრთხილად, ღიბ ფრთხილად და არა რომელიმე ავსტრალიელს, გაათანბრა ანგარიში (იი კიდევ ერთი ანალოგია არიი მამის, როცა ყველა სხვა თამაშში უკვე დამთავრებული იქნებოდა? ეს ხომ გარკვეულ უპირატესობას მისცემს ტურნირის მასპინძელს? მართალია, მისცემს, მაგრამ ვინა ასე არ იყო მედლებზე ჩემპიონატის მასპინძელს, დუფერელი კანონის თანახმად, ეს უფლებდა ყოველივეს ჰქონდა, თქვენ წამოიღობიეთ მაშინაც კი, როცა მსოფლიო ჩემპიონატი ბრაზილიაში ჩატარდა. კრიმინალი აქ, რა თქმა უნდა, არ არის, მით უმეტეს, რომ ტურნირის განრიგე რამდენიმე თვის წინ დამტკიცდა. ვის შეეძლო გამოეთვალა მაშინ, რომ 21 ივნისის ბოლო შეხვედრა ასეთი მნიშვნელობის იქნებოდა?

13 საათსა და 45 წუთზე არგენტინის დროით დაიწყო 2 რინციო-ული მატჩი. ერთი — "რივერ პლეიტე" პოლანდიასა და იტალიას შორის, ერთი — კორდობაში, ვგერისა და ავსტრალიის მონაწილეობით. და აი პირველი დამთხვევა: იქაც და აქაც გოლი მე-19 წუთზე გავიდა. "რივერ პლეიტე" ბურთი საკუთარ კარში ჩაჭრა პოლანდიელმა ბრანდტმა, კორდობაში კი რუმინეგემ გაიყვანა წინ მსოფლიო ჩემპიონი. მაგრამ ეს დამთხვევა ამბევ დროს სხვა უფრო ტრაგიკული ანალოგის მიხედვით განაღდა. "რივერ პლეიტე", ისევე როგორც კორდობაში, დამარცხდა ის: გუნდი, რომელმაც პირველმა

დ ი დ ი შახშურთის შ ა ი ა ი

რამ საქმეც სწორედ ისაა, რომ ამ მოხვედრის ლათინურების მიღმა ღრმა შინაგანი ძალა იმალება.

50-ე წუთზე ბრანდტმა გამოაწვრო თავისი შეცდომა — შორიდან უძლიერესი დარტყმით გაათანბრა ანგარიში. მართალია, ამ მომენტისთვის ბრძოლის ბედი უკვე გადაწყვეტილი იყო. პოლანდიას ფრეც ხელს აძლევდა, მაგრამ მას არ შეეძლო ნაკლები წინააღმდეგობის გზით ევლო. იგი, როგორც წესი, პირველიდან ბოლო წუთამდე ჩაფლულია თამაშში და ბრძოლას თავს ანებებს მხოლოდ მაშინ, როცა მატჩის ღმერთი ამოიწურება. პანმა ლოგიკური წერტილი დაუსვა ვიცი-ჩემპიონის უპირატესობას, რომელიც პირველი ტაიმის მიხედვით ერთობ საუკეთესო გვეჩვენა.

ეს მართლაც უმძიმესი წუთები იყო იტალიისთვის. გუნდს, რომელსაც ორი კვირის მანძილზე ასე დასაჯერებლად მივიყვარებთ გზას უმაღლესი მიზნისკენ, ასლა ავსტრალიელთა გამარჯვება გაუხდა სანატრიო კორდობაში. მაგრამ წ

ბეთანიის გაღასახელება

მერვე წელია, რაც თბილისის სახელმწიფო იპორობზე არსებობის საცხენოსნო გამაჯანსაღებელი ჩვეულები. მეცადინეობა ტარდება როგორც დახურულ შენობაში, ასევე გარეთ, ღია ცის ქვეშ — ყოველდღივად, გარდა ორშაბათისა.

წლებულს აქ საცხენოსნო ტურიზმის მოქმედება ხელი, რომელიც შეიცავს საველე სეზონს 30 კმ-ის მანძილზე. ცხენოსნობის მოყვარულები ორდღიან ექსკურსიებს აწყობენ მარშრუტით: თბილისი — ბეთანია — თბილისი, თბილისი — წყნეთი — თბილისი. გზადაგზა ეცნობიან საქართველოს ისტორიულ ძეგლებს: ბეთანიას, კოჯრის ციხეს და სხვ. საცხენოსნო ტურიზმს, რომელმაც სულ ახლახან აიღვა ფეხი, დიდი პერსპექტივა აქვს: მომავალი წლიდან გაიხსნება ახალი მარშრუტები თბილისის ზღვის მიდამოებში და ბაკურაძის ში (მარხილბით). საცხენოსნო ტურიზმი იზიდავს სტუმრებს,

მუშა-მოსამსახურეებს, პენსიონერებსაც კი.

გამაჯანსაღებელი ბუნების დახურული მანეჟი (უფროსი თამაზ ქავთარაძე) აწყობს ბავშვების გასწავლას ცხენებით თბილისის ქუჩებში, ცირკის მიდამოებში.

ყოველივე ეს ხდება გამოცდილი მხედარ-ინსტრუქტორების მეტოყუფრობით.

ახლახან ცხენოსნობის მოყვარულებმა (უმალღესი სასწავლებლის სტუდენტებმა) ჩაატარეს საველე სვლა მდინარე ვერეს სათავეებისაკენ — მონასტერ ბეთანიის შემოგარენში, ჭკუფი 12 კაციდან შედგებოდა, ლაშქრობა მეტად საინტერესო იყო. ცხენოსნებმა შემდეგ სოფელ წყნეთში გადაინაცვლეს. საველე სვლამ 4 საათს გასტანა.

სურათზე: საცხენოსნო ტურიზმის მოყვარულები ბეთანიის მიდამოებში.

თ. ქიქავას ტექსტი და ფოტო.

მეცადინეობა ბეთანიის მიდამოებში

დასასრულად

პოლენიანი: დიდხანს ჩემად ვიყავი, იმიტომ რომ პირველ ევროპულ ბოქსში მედი და ნაკრებში მჭირდა თამაში. ახლა კი ყველაფერს ვიტყვი, თუნდაც იმიტომ, რომ ჩვენს ადგილზე მოსულებმა სიმართლე იცოდნენ.

შარტენი: უკანასკნელ წლებში მხოლოდ ერთი სიტყვა მესმოდა — დისციპლინა. დისციპლინა — ჩამაში, დისციპლინა — ძილში, დისციპლინა — ფიქრის დროს. ასეთ რეჟიმს რობოტი თუ ვაჟი-ლეგს მხოლოდ.

ბერი: ჩვენთან დამოკიდებულებას მხოლოდ ბრძენების ფორმა ჰქონდა, ჩვენ კი ადამიანებად ვთვლიდით თავს იქნებ ეს შეცდომა იყო?

ფოკისი: დავიდალე, მეტი აღარ შემიძლია. ახლა ოჯახს უხდა მივხელო.

მაიერმა არ მიიღო კაპიტნის ხელსახვევი ფოფოსისგან. თანაგუნდელთა სიტყვებს კი ასეთა კომენტარი გაუყვია:

— ნაკრებში თამაში ვერაფრით ვაპირებ, იმიტომ იძულებული ვარ ჩემად ვიყო. მაგრამ როცა დაემათაურებ თამაშს, ისეთ ამბებს მოყვები, თმა ყალბზე დავიდებათ.

მსოფლიო ჩემპიონი სკანდალით წავიდა დიდი ფეხბურთიდან. მან, როგორც ჩანს, თავისი დრო მოსწყადა.

— ვაუშარტის ახალ ჩემპიონს! ისმოდა იმ დღეს მხიბლველი შეხილვები „რევერ-ალტის“ მიერ. მაგრამ ვერ კიდევ არაფერი იყო გარკვეული გარდა იმისა, რომ პოლენიანი ზღიბილზე მეტივე მოიპოვა ფინალში თამაშის უფლება.

4 წლის წინ ბრაზილიამ პრინციპული ბრძოლა წააგო პოლონეთთან. პოლონეთის მანის ბრძენის ჯილდო ერგო, ბრაზილიას — არაფერი... თავისი გულშემამტკიცებლის რისკის გარდა, დადა რუენის დღე, მაგრამ მხოლოდ რევენისა? იქნებ, ამ შეხვედრის შედეგზე ვაჩივლებით უფრო მეტი რამ არის დამოკიდებული? აი, არგენტინელთა სუნთქვა რომ არ ისმოდეს ზურგს უკან, იქნებ კუტინოს უფრო კონკრეტული იქნებოდა გაეცა?

ბრაზილიამ თამაში ისე დაიწყო, როგორც ჰქონდა ჩაფიქრებულია წარმოადგინებ, პირველ წარმატებასაც შედარებით ადრე მიაღწია, სულ რაღაც მე-13 წუთზე მეორე კო... ინიციატივა პოლონელებს დაუთმო.

ლატო, შარტის, დერნა — სამი ესოდენ გამოცდილი მებრძოლი და ამდენი გამოყენებელი შესაძლებლობა. ბრაზილიელები თითქოს არ თამაშობენ ცულად, ბურთი კი სულ მათთანაა, განსაკუთრებით მიწვევის შედეგში. მართალია, სისწრაფე ოდნავ აკლიათ, უნდა, მაგრამ მთავარი ხომ მანია სიურკეა? მაშ რაღას უნდა ნიშნავდეს ეს სახიფათო შეტევები მათს კართან. იქნებ ტაქტიკის შეც-

ვლა საჭირო, იქნებ შეტევის გამოღირება, მით უმეტეს, რომ ლატომ აგერ საპასუხო ბურთიც კი ვაიტანა.

არა, ასე თამაში არ შეიძლება. ასე ფინალიც შეიძლება ოხრად დაგრჩეს და ბრძენის მედლებიც და თითქოს ამ არარსებულ საუბრის პასუხად მინდობზე ერთხმად დატრიალდა ცნობილი ბრაზილიური კარუსელი, სწრაფი თვალშეუღლები, თითქმის ვადოსურტი. 5 წუთი გრძელდებოდა ეს ფიქრებერი, ზუსტად 5 წუთი, რომლის დროსაც ბერი რამ ვინაზე, 2 უღამაზესი გოლიც და ისიც, რასაც მსოფლიოს სამგზის ჩემპიონისგან ველოდით.

აი, რატომ თვლიდნენ ბრაზილიას ფავორიტად. მხოლოდ ასეთი თამაშისთვის, ასეთი უმალღესი კლასის ფეხბურთისთვის. მერე და რატომ შეწყდა ფიქრებერი ასე მალე, მხოლოდ 5 წუთში?

ჩემპიონატის დამთავრების შემდეგ გამართულ პრესკონფერენციაზე ბრაზილიელი ჟურნალისტები რაღაც ორპროვინდ ლაპარაკობდნენ:

ეს ყველაფერი რომ თავზე მოხვეული სიბრძნე იყო, რომელიც არ სჭირდებოდა ბრაზილიის ნაკრებს, რამდენჯერმე აშკარად გამოჩნდა, ყველაზე ხათვლად კი პოლონელებთან თამაშის ხუთწუთიან მონაკვეთში, როცა როლში შესულმა ბრაზილიელებმა ორი უღამაზესი გოლი გაიტანეს და ოთხეულ მთავრდნენ ბურთი მეს. ასეთ ფიქრებერს მეტოყუფებიც არ მოელოდნენ. იმიტომ იდგნენ მოკიდებულნი ერთ ადგილას და მხოლოდ თვალს ადევნებდნენ იმას, რაც მინდობზე ხდებოდა.

სამწუხაროდ, ბრაზილიამ მხოლოდ ერთხელ და ისიც ასე მოკლე პერიოდით შეძლო მწვრთნელს მიერ შემოთავაზებული ბორკილების დამსხვრევა. მერე კი გულბისევი ძველ ტაქტიკას დაუბრუნდა და თამაშში მდორე ხასიათი მიიღო, სადაც იგრძნობოდა პოლონელთა ერთგვარი უპირატესობა.

ასე და ამგვარად მივადიქით ჩვენი თხრობის მთავარ ნაწილს დაუთმო თუ არ პერუმ თავისი ბოლო შეხვედრა არგენტინას? ყველა-

რუმ თამაშზე. მაშინ რაღას ნიშნავს ის სახიფათო მომენტები, რომლებიც მატჩის დასაწყისში შეიქმნა არგენტინელთა კართან? განსაკუთრებით დამამახსოვრდა 2 შემთხვევა. ერთი — მუნახტეს უძლიერესი დარტყმა, რომელიც მესს მიხვდა და მეორე — ობლიტისის სახიფათო გარღვევა, რომ გასულ იყო ეს ბურთები, მაშინ გარიგებას რაღა ეშველებოდა?

არა და, რა მოხდა? ჩემი აზრით, არაფერი განსაკუთრებული. დასაწყისში არგენტინელები უღამაზესად იმეორებდნენ სხვა შემთხვევებს. ხშირად ცდებოდნენ და კინაღამ დაისაყვარებენ კიდეც ამისთვის. მერე მდგომარეობა გამოსწორდა და მაშინვე გამოიკვეთა მასპინძლებს უპირატესობა ყველა რგოლში.

და თუ მაინც შეთანხმებზე ვლავარავთ, რატომ არ ვაჩერდა ორივე მხარე 4 გოლებზე გაუგებარია.

ახლა ამ გუნდების სხვა შემთხვევებიც ვაჩივსებოთ ერთმანეთში. პერუ არასდროს ყოფილა უნგრულ-არგენტინისთვის. ამას სტატისტიკაც დადასტურებს. მეტასაც გეტყვით, ჩემპიონატის წინა საკონტროლო მატჩებში არგენტინამ ორჯერ დაამარცხა ეს გუნდი ლიმაში. ერთხელ ანგარიში 2:1 და ერთხელ 3:1. მაშ რაღაღობა ასეთი მოლოდინული შინ გამარჯვება? ამ მატჩის მსვლელობას ჩვენ პრესცენტრში ვაღვევებდით თვალს. იქ სიყალბე არავის შეუენიშნავს. პირიქით, უნდა გვენახათ რა სიხარულს იწყებდა არგენტინელი ჟურნალისტებში ყოველი გოლი. ხუთეუ ყველა მასპინძლობა? მაგრამ ასეთი რამ საერთოდ არ ხდება. შეუძლებელია მიერ კვეყანა, 25 მილიონი კაცი, შეთქმულებაში მონაწილეობდეს და იყოს ასეთი გულწრფელი.

არა, ამაში ევრაიენ ვადაამარჯვუნენს: არგენტინამ ამ დღეს თავისი ერთ-ერთი საუკეთესო მატჩი ჩაატარა და საჩივრით დამასხვრებულად მოიპოვა ფინალში თამაშის უფლება. იქ კი, როგორც ვიცი, ჩემპიონატის მასპინძელმა თავის თავსაც ვადააპარა, როცა სამეგრელო დაუპოვრჩილებელი და ძლიერი მეტოყუფის კარი. მაშ რაღა გვივიცის უფრო დაბალი რანგის გუნთან გამარჯვება?

რატომ? იმიტომ, რომ ზოგჯერ არ გვიყვარს ადვილად იმის დაჯერება, რაც ერთი შეხვედრით წარმოადგენს გვიჩვენება. მაგრამ დიდ სპორტში არსებობს უმალღესი შობილიზაციის უნარი. მასს, როგორ მოვიტო პირველი ოლიმპიური მედალი ჩვენმა სახელოვანმა თანამემამულემ ვიქტორ სანევევა მხეიკოში? მეექვსე ცდამდე იგი ავებდა ბრძოლას ბრაზილიელ პრუდენსიოსთან და ამ ბოლო ნახტომში მან თითქმის შეუძლებელი შეძლო. გამარჯვება ასეთ ვითარებაში წარმოუდგენელია, მაგრამ იგი მაინც მოვიდა იმიტომ, რომ სანევევს ჰქონდა ასეთი შობილიზების უნარი.

არგენტინელებმა შეძლეს ეს.

6. გუგუპილი.

სტარტუმი სპორტული იმედები

ჩვენ კვეყნის მოკავშირე და ავტონომიური რესპუბლიკების, ოლქებისა და მხარეების, აგრეთვე, მოსკოვისა და ლენინგრადის 130 „ყველაზე სპორტული“ კლასის მოსწავლეები მიიღებენ მონაწილეობას „იმედის სტარტუმი“ რომელიც 1-დან 12 ოქტომბრამდე არტეში გაიმართება.

კომკავშირის 60 წლისთავსადმი მიძღვნილ ბავშვთა მესამე საკავშირო თამაშების ფინალურ ასპარეზობაში ყირიმში თავს მოიყარის 3600 მოსწავლე თავიანთი მწკრივებითა და ფიზკულტურის მასწავლებლებით. აქ ისინი ისწავლიან, დასვენებენ და გაითამაშებენ ჩემპიონის ჯილდოებს ამხეე ითქვა 22 სექტემბერს საკავშირო ალკი ცენტრალურ კომიტეტში პრეს-კონფერენციაზე.

„იმედის სტარტუმი“ — ბავშვთა საკავშირო სპორტული თამაშების რომელიც მონაწილეობენ IV-VI და VI-VII კლასის მოსწავლეებზე ამ ორი „საფეხურის“ ბავშვთა შეჯიბრების პროგრამაშია — სხვადასხვა სპარტულ დისტანციებზე რბენა და ცურვა, კროსი, სკრამბლე და სიმაღლეზე ბტომა, კომბინირებული ესტაფეტა, სხვადასხვა ვარჯიშები.

ეს მასობრივი შეჯიბრებები პირველად 1976 — ოლიმპიურ წელს ჩატარდა და მაშინვე მოიპოვა პოპულარობა. ახლა თამაშების წინასწარ ეტაპებში ასიათასობით რაზმმა და კლასმა მიიღო მონაწილეობა (საქვეს).

ერთი უსაფუძვლო ბრალდების შესახებ

— შედეგით კმაყოფილი ვართ. მესამე ადგილი, ასე თუ ისე, ტოვებს შთაბეჭდილებას. ისიც სასიამოვნოა, რომ მთელს ტურნირში ერთი მატჩიც არ წავაგვიარა...

მაგრამ სათქმელს მაინც არ ამბობენ ბოლომდე. არა და ყველანი გაიღიზიანებული იყენენ გუნდის თამაშით, სადაც დაცვა აშკარად სჯობდა თავდასხმას. არ მოსწონდათ მათ შემადგენლობაც. მწვრთნელის ფსევდოინციენტული ტერმინოლოგია არც ის მოსწონდათ, რომ კუტინომ იერჯერ ფეხბურთელთან იერ დაამყარა პირადი კონტაქტი. ლაპარაკი ფაქტურად ყველაფერზე იყო ერთის გარდა — არასწორ ტაქტიკაზე, რომელიც გუნდმა თავის მთავარ იარაღად აირჩია.

— ახლა ამაზე თავისტება გვიანაა, — სინანული ამბობდნენ ისინი, — კუტინოს თავისი ცოდვების მონანიება შინ მოუხდება... ამას მწკრივებიც გრძნობდა. მან ისიც იცოდა, რომ სამშობლოში დაბრუნებულს უსათუოდ მოთხოვდნენ პასუხს. იმიტომ თავს იზღვევდა ყოველმხრივ სუსტ თამაშს ფეხბურთელებს აბრალებდა — ზუსტად არ ასრულებენ ჩემს მითითებებსო. წარმატების შემთხვევაში, პირიქით, — დამიჯერეს და სწორედ იმიტომ ვაგრძობრავთო. მაგრამ ყველასთვის ცხად იყო, რომ კუტინომ ამ ჩემპიონატში ოდნავდაც ვერ შეუწყო ხელი თავის გუნდს, დაახლო იგი გაუგებარი თვარიებით და აშკარად გაუშართლებელი სქემებით.

ფერი, რასაც ქვემოთ მოვასხვებთ, ჩემი პირადი აზრია. შეიძლება არ დამეთანხმოთ, მაგრამ მე მაინც შევეცდები ობიექტურად წარმოვაგინო ფაქტები. წინასწარ ვიტყვი მხოლოდ ერთს — პერუს ეს მანჩი არ დაუთმოა. არგენტინამ დამასხვრებულად მოიგო.

მაშ რატომ დაიბადა ასეთი მცდარი აზრი? მხოლოდ იმიტომ, რომ არგენტინამ წარმატებით ვადაპარა მის წინაშე მდგარი ამოცანა.

რატომ, რა მოტივებით უნდა წასულიყო დათმობაზე პერუ? გამოირიცხებოდა ის, რომ კალდერონს, ისევე როგორც პერუს მთელ გუნდს არ სცოდნოდათ თუ რა მოელოდათ შინ ასეთი ანგარიშით მარცხის შემთხვევაში. სხვათა შორის, მეორე დღეს გუნდი სამშობლოში დაბრუნდა, მაგრამ არც ერთ ფეხბურთელს არ უსარგებლობა პირდაპირი რეისით ბურნოს აირგისიდან ლამაზი. ისინი სხვა გზით ჩაღრმუნდნენ შინ, მაშინ როცა მათ არაიან ელოდა. კალდერონმა კი უეცრად კოლუმბიაში ამოჰყო თავი.

ახლა ისიც ვთქვათ: ჰქონდა თუ არა პერუს გამარჯვების შანსი ამ დღეს? ჩემი აზრით, და სხვებიც ალბათ ასე ფიქრობენ — არა, არგენტინა უსათუოდ მოიგებდა ამ ბრძოლას. ვინაიდან ძლიერი იყო მეტოყუფე, უკეთ თამაშობდა და ამოცანა კონკრეტული ჰქონდა გადასაჭრელი.

ესე იგი, მშვენიერად მხოლოდ ანგარიში.

იქნებ, თავიდანვე უარი თქვა პე-

რუ თამაშზე. მაშინ რაღას ნიშნავს ის სახიფათო მომენტები, რომლებიც მატჩის დასაწყისში შეიქმნა არგენტინელთა კართან? განსაკუთრებით დამამახსოვრდა 2 შემთხვევა. ერთი — მუნახტეს უძლიერესი დარტყმა, რომელიც მესს მიხვდა და მეორე — ობლიტისის სახიფათო გარღვევა, რომ გასულ იყო ეს ბურთები, მაშინ გარიგებას რაღა ეშველებოდა?

არა და, რა მოხდა? ჩემი აზრით, არაფერი განსაკუთრებული. დასაწყისში არგენტინელები უღამაზესად იმეორებდნენ სხვა შემთხვევებს. ხშირად ცდებოდნენ და კინაღამ დაისაყვარებენ კიდეც ამისთვის. მერე მდგომარეობა გამოსწორდა და მაშინვე გამოიკვეთა მასპინძლებს უპირატესობა ყველა რგოლში.

და თუ მაინც შეთანხმებზე ვლავარავთ, რატომ არ ვაჩერდა ორივე მხარე 4 გოლებზე გაუგებარია.

ახლა ამ გუნდების სხვა შემთხვევებიც ვაჩივსებოთ ერთმანეთში. პერუ არასდროს ყოფილა უნგრულ-არგენტინისთვის. ამას სტატისტიკაც დადასტურებს. მეტასაც გეტყვით, ჩემპიონატის წინა საკონტროლო მატჩებში არგენტინამ ორჯერ დაამარცხა ეს გუნდი ლიმაში. ერთხელ ანგარიში 2:1 და ერთხელ 3:1. მაშ რაღაღობა ასეთი მოლოდინული შინ გამარჯვება? ამ მატჩის მსვლელობას ჩვენ პრესცენტრში ვაღვევებდით თვალს. იქ სიყალბე არავის შეუენიშნავს. პირიქით, უნდა გვენახათ რა სიხარულს იწყებდა არგენტინელი ჟურნალისტებში ყოველი გოლი. ხუთეუ ყველა მასპინძლობა? მაგრამ ასეთი რამ საერთოდ არ ხდება. შეუძლებელია მიერ კვეყანა, 25 მილიონი კაცი, შეთქმულებაში მონაწილეობდეს და იყოს ასეთი გულწრფელი.

არა, ამაში ევრაიენ ვადაამარჯვუნენს: არგენტინამ ამ დღეს თავისი ერთ-ერთი საუკეთესო მატჩი ჩაატარა და საჩივრით დამასხვრებულად მოიპოვა ფინალში თამაშის უფლება. იქ კი, როგორც ვიცი, ჩემპიონატის მასპინძელმა თავის თავსაც ვადააპარა, როცა სამეგრელო დაუპოვრჩილებელი და ძლიერი მეტოყუფის კარი. მაშ რაღა გვივიცის უფრო დაბალი რანგის გუნთან გამარჯვება?

რატომ? იმიტომ, რომ ზოგჯერ არ გვიყვარს ადვილად იმის დაჯერება, რაც ერთი შეხვედრით წარმოადგენს გვიჩვენება. მაგრამ დიდ სპორტში არსებობს უმალღესი შობილიზაციის უნარი. მასს, როგორ მოვიტო პირველი ოლიმპიური მედალი ჩვენმა სახელოვანმა თანამემამულემ ვიქტორ სანევევა მხეიკოში? მეექვსე ცდამდე იგი ავებდა ბრძოლას ბრაზილიელ პრუდენსიოსთან და ამ ბოლო ნახტომში მან თითქმის შეუძლებელი შეძლო. გამარჯვება ასეთ ვითარებაში წარმოუდგენელია, მაგრამ იგი მაინც მოვიდა იმიტომ, რომ სანევევს ჰქონდა ასეთი შობილიზების უნარი.

არგენტინელებმა შეძლეს ეს.

6. გუგუპილი.

გაზეთი გამოდის ყოველდღე, გარდა ორშაბათისა და პარასკევისა რედაქციის მისამართი: 880008, თბილისი, ლენინის ქ. № 14 ლექსებისთვის — თბილისი, „ლელო“ ტელეფონები: რედაქტორი — 09-56-14, 08-07-50; რედაქტორის მოადგილე — 09-56-47; პასუხისმგებელი მდივანი — 08-07-52; განყოფილებები: ფეხბურთის — 09-81-71, 08-07-54; მასობრივ-ფიზკულტურული მუშაობის — 08-07-56; სპორტის პროპაგანდის — 08-07-51; მოსწავლე და სოფლის ახალგაზრდობის — 08-07-58; ჭადრაკის — 08-07-28; სამხატვრო — 08-07-52; წერილების — 08-07-54; კორექტორები — 08-07-49; გამოშვება — 08-08-81; ფოტოლაბორატორია — 08-07-58; მემანქანები — 08-07-57.